

[Poul Dam.]

den op på væggen, så man kunne se, at man havde fået noget, men under de ti kr., det er ikke meget.

Nu ved jeg godt, at man kan lade være med at ryge og drikke og alt muligt andet forskrækkeligt, men jeg går ud fra, at finansministeren har en drøm om, at moralismen på dette område ikke breder sig alt for hastigt, for der er jo temmelig mange penge i hele sagen. Der er en påtagelig ulyst til at påtage sig ekstra arbejde, og det kan man ud fra det synspunkt, at livet ikke bare skal være arbejde og træls slid, men også fornøjelser, selvfølgelig se på med begejstring, men det er jo ikke noget, der forbedrer vort produktionsforhold, det er ikke noget, der forøger eksporten, det er ikke noget, der giver os muligheder for at få en bedre økonomisk stilling i fremtiden.

Det andet er, at medmindre vi får en arbejdsløshedsperiode, vil der i dette, at man har denne høje marginalbeskatning, ligge en meget kraftig tilskyndelse til at forlange længelidning. Længelidningen er naturligvis først og fremmest noget, der kan findes under en lokal, meget høj beskæftigelsesgrad — fru Grethe Philip nævnte som eksempel den skrækkelige kommune, der havde bygget skole og rådhus samtidig, og det bør man selvfølgelig ikke gøre — men det gælder vel også i øvrigt, at der er en mulighed for i øjeblikket i en mængde situationer at forlange lønningerne forhøjet, altså at få gennemført en længelidning, som bestemt ikke bliver mindre udpræget af de skatteprocenter, vi arbejder med nu.

Om der er gjort fejl ved kildeskattens etablering, skal jeg ikke komme nærmere ind på; jeg ved i hvert fald, at således som den i øjeblikket virker psykologisk på mennesker, bidrager den ikke til at forøge arbejdslyst og produktion. (*Finansministeren* [Poul Møller]: Hvad ville I med den kildeskat?). Ja, hvad ville de partier, som stemte for den kildeskat; med den, spørger finansministeren, han var da vist selv med til at gå ind for den i princippet. Det er jo ikke alene et spørgsmål om at have kildeskat, det er også et andet spørgsmål, som jeg har talt om før og gerne skal gentage, nemlig om man har tillid til, at det fungerer, om der er nytte ved de ydelser, man giver til samfundet.

Vi tror derfor, at den stramme finanspolitik meget vel via længelidningen, via en formindsket lyst til at tage arbejde kan føre til en forringelse af dansk konkurrenceevne, og vi er helt sikre på, at den fører til nedgang i den private opsparing. Den midlertidige forbedring i den private opsparing, som man for et vist område har kunnet konstatere, nemlig for B-skatteyderne i 1970, gælder jo ikke i 1971, hvor restskatten vil komme ind, og selv om B-skatteyderne bliver undervurderet i samme grad for 1971, som de blev for 1970, vil det alligevel betyde, at den skat, der kommer ind i 1971, nærmere svarer til den indkomst, som B-skatteyderne har i 1971. Den private opsparing vil gå ned, og det vil få betydning for pengemarkedet og for investeringerne.

Vi tror ikke på, at den stramme finanspolitik har tilstrækkelige virkninger. Vi tror, at det ville være langt væsentligere, hvis regeringen kunne prøve at få gjort noget ved produktionen her i landet. Det er bemærkelsesværdigt i den økonomiske årsoversigt, at der den ene gang efter den anden tales om betydningen af at forøge produktionen, ikke mindst eksportproduktionen — og det er jeg ganske enig i — af at forøge de investeringer, som kan gøre produktionen større, osv. Men alle disse rigtige betragtninger står så underlig alene, de efterfølges ikke af nogen konklusion, den konklusion, som måtte være, at man skulle gå ind i en aktiv erhvervs politik, som direkte tilstræbte at forbedre produktionsmulighederne og at forøge først og fremmest eksportproduktionen. Det kan ikke klæres via indkomstpoltik og finanspolitik alene, og det kan navnlig ikke klæres, hvis der aldrig kommer nogen indkomstpoltik, hvis indkomstpoltikken aldrig bliver til en effektiv virkelighed og man skal gøre det hele via finanspolitikken. En pengepolitik i almen form hæmmer jo både de forstandige og de uforstandige investeringer; der er ingen mulighed for en dirigering, som kunne forøge produktionen til gavn for hele samfundsøkonomien.

Det er karakteristisk for situationen, også for det almindelige kapitalistiske samfunds situation i øjeblikket, at den offentlige opsparing, som ligger implicit i finanslovsforlaget her, er lige så stor som nogen, vi fra SF's side havde kunnet tænke os i den nuværende situation. Vi havde bare et ganske